N°. 96. **A°. 1838.**

ZATURDAG, den **1sten DECEMBER.**

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 28 November 1838.*

Ter verzekering, zoeveel doenlijk, van het ware doel, waarmede Zijne Majesteit gedurende eenen bepaalden tijd de middelen tot het doen van remises naar het Moederland voor de daarbij meest belanghebbende Ingezetenen, goedgunstig heeft willen te gemoet komen, is bij resolutie van den Gouverneur Generaal *ad interim* van heden, No. 1412 | 1283, bepaald:

a. Dat met den 5den December aanstaande, weder eene som van *f* 25000 (*Vijf en Twintig Duizend Gulden*) aan *WISSELS* op het Ministerie van Kolonien, bij uitlooting ten behoeve de Ingezetenen zal worden verkrijgbaargesteld, en wel *twintig* stellen à *f* 1000 en *tien* stellen à *f* 500 ieder.

b. Dat de Ingezetenen welke verlangen in deze looting te deelen, vooraf tegen recepis, bij den Kolonialen Ontvanger en Betaalmeester moeten deponeren: hetzij *f* 500, hetzij *f* 1000; naar mate zij de Wissels verlangen; doch zullende geene hoogere stortingen aangenomen, en dus ook voor geen meerder bedrag dan van *f* 1000 aan Wissels, aan een en denzelfden persoon, hetzij in deszelfs privé of in qualiteit afgegeven worden.

c. Dat de alzoo verkregene recepissen zullen moeten vertoond worden aan den Administrateur der Financien, die dezelve recepissen zal viseren, en waarna de inteekening op eene daartoe aanteleggene lijst, zal plaats vinden voor het bedrag waarvoor men ingevolge § *b*, de storting heeft gedaan.

d. Dat de even bedoelde lijst ter inteekening voor de gegadigden, met opservantie van het bepaalde bij §§ *b* en *c*, ten burele van den Administrateur der Financien zal liggen, Vrijdag den 30sten November, Zaturdag den 1sten en Maandag den 3den December aanstaande, van des voormiddags 9 tot 12 uur, waarna dezelve lijst door den Administrateur der Financien zal worden afgesloten.

e. Dat de verlooting op den 5den December daaraanvolgende, ten burele van den Administrateur der Financien publiek zal plaats vinden, en de uitreiking der Wissels, in den loop der daarop volgende week tegen intrekking van de afgegevene recepissen, gelijk mede de restitutie der gedeponeerde sommen, aan de genen welke geene Wissels hebben getrokken.

De Gouvernements Secretaris

G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

POST-KANTOOR.

Onafgehaalde Brieven over de maand

NOVEMBER.

J. Abrahamsz.
J. Brink.
A. Desse.
A. van Gelder.
P. Fiers Smeding.
L. J. Fuchs.
Fuchs en Co.
Wed. V. Lelijveld.
J. F. Meijerhof.
H. Muller Az.
J. G. Ralte.
J. F. de Rooij.
M. G. Ritches.
D. Raven.

Koopvaardij:
A. J. Havinga.

Garnizoen:
J. H. Beunke.
H. Boer en Jan Brouwer.
Jan Brouwer.
A. D. Charluies.
H. S. Kikkert.
C. W. Knauf.
Lindau.
D. L. Hills.

Marine:
Ter Beek.
F. Reigers.

Nickerie:
M. Berliner.
W. Carbin.
E. Cluden.
A. Mac Donald.
C. Nicholson.
N. Schoom.
Wilson en Desse.

Berbice:
J. C. S. Noteboom.
G. Wright.

Cayenne:
J. Buclot.
C. Emlen.

Demerary:
D. Moolhuizen.
R. B. Schoonees.

Guadeloupe:
Therese Balistior.

Martinique:
Amoureusmian.

St. Thomas:
F. Peters.
F. Wedeman.
J. B. Balistier.

Paramaribo, den 30 November 1838.
De Post-Beambte,
A. P. TIRION.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

Extracten uit de NEDERLANDSCHE COURANTEN, *tot en met den 4den October* 1838.

Groot-Brittannie.

LONDEN, 13 September.

Men leest in den *Times* een, hier en daar alles behalve helder vertoog, onder het opschrift *Holland* en *Belgie*, voornamelijk handelende over de kwestie der schuld tusschen beide landen hangende. Over het geheel is dit vertoog in den Belgischen zin, en schijnt zelfs van eene half-officiele Belgische zijde deszelfs oorsprong te hebben ontleend. Eerstelijk wordt van een nadeelig cijfer van bij de *f*350,000 voor Belgie gesproken, hetwelk zou bestaan op de lijst van lasten, door Nederland opgemaakt, in vergelijking met de gezamenlijke begrooting van 1829. Voorts beweert men, dat van de bepaling der renten (ad 2 millioen guldens) voor schulden, »aangegaan door de Belgische gewesten gedurende de vereeniging met Frankrijk," geen genoegzamen grond bestond; — dat aan Belgie ten onregte of te hoog is aangerekend eene som (van *f*600,000) voor zekere voordeelen van handel en scheepvaart, voornamelijk bestaande in het vrij gebruik van de tusschen wateren tusschen de Schelde en den Rijn en een doortogt door Sittard naar het Pruisisch frontier. De schrijver zegt, dat sommige die voordeelen van luttel beteekenis houden; ja, na de aanstaande voltooijing des ijzeren wegs van Antwerpen naar Keulen geheel overbodig achten. Doch dezen beweeggrond vindt de schrijver onaannemelijk, vermits het, zoo als hij te regt aanmerkt, niet opgaat, dat men eene verbindtenis al of niet naleeft naar de behoeften van den dag. De schrijver beweert echter terstond hierop, dat het verdrag der 24 artikelen, eens door Nederland geweigerd zijnde, niet meer voor Belgie verbindend is. Hij wil alverder, dat ook nopens de schuld, tijdens de vereeniging aangegaan, door Nederland te hoog zou zijn opgegeven, daar b. v. van de leening van 68 millioen, in 1822 toegestaan, tot bestrijding der pensioenen, tot den 15 Januarij 1829 slechts 20 millioen waren vernegotieerd; terwijl wegens de overige 48 millioen geene behoorlijke opgave gevonden worden. Men onderstelt, dat de 48 millioenen niet verhandeld zijn, en niettemin waren zij in rekening gebragt (?). De schrijver wijt Nederland zoo al geene opzettelijke, dan toch feitelijke kwade trouw; wil, dat de schuld tijdens de vereeniging aangegaan, *f*5,792,809 minder is dan door de conferentie, op gezag der van Nederland ontvangen berekeningen, gesteld is. De Belgen verlangen, op verschillende gronden, van onderscheiden items aan het gestelde bedrag ontslagen te worden. Dus willen zij *f*600,000 afgeschreven hebben voor de 10 mill. nog niet genegotieerd (*zie hierboven*), 50,000 pond. sterl. als de helft der 100,000 pond. sterl. aan Groot-Brittannie betaald, ter vereffening van zekere vorderingen, ingevolge de bepalingen van het traktaat van 1824 voor den afstand van Sumatra en het aanhoorig eiland, in ruil voor Malacca en Singapore. »Belgie (zegt de schrijver wijders, en reeds meermalen vernamen wij dien grondeloozen eisch) vordert aan den anderen kant de deelneming in de handelsterritoriale voordeelen, uit den ruil voortvloeijende, mitsgaders in die van het bezit van Nieuw-Guinea, en de naburige eilanden, gedurende de vereeniging der beide landen bij de volkplantingen der Nederlanden gevoegd." De schrijver, die het slechts voor het vragen schijnt te hebben, spreekt nu nog van de helft in de nationale schepen uit gemeenschappelijke beurs gebouwd, en derhalve ruim 6 linieschepen 9 fregatten, 8 korvetten, 4 brikken en een aantal kannonneerboten en mindere schepen. Op dezen voet gaat de schrijver voort; meent, dat de aanzienlijke som in 1830 in het syndikaat voorhanden, tot eigen gebruik van Nederland heeft gediend, en door de 100 millioenen fr., daaruit geligt, de buitengewone staat van oorlog is volgehouden, de volle renten zijn betaald, enz. [Waar blijven dan de belastingen, leeningen, de schatkistbiljetten, enz.] De domein-losrenten zoude Nederland zich almede, ten onregte, hebben toegeeigend. De schrijver besluit onder anderen aldus: »Uit een en ander blijkt dat het financele vraagstuk tusschen de twee twistende partijen ingewikkelder is dan men zich verbeeldde, en verreweg moeijelijker te vereffenen dan dat van het grondgebied. Het wordt te neteliger door de vorderingen van Nederland van de volle achterstallige renten der schuld en lasten, in welke Belgie sedert de scheiding geen aandeel gedragen heeft, en het geheel door Holland is getorscht. Belgie verlangt niet louter de vermindering van het bedrag

der rente, gelijk het, door de *misleidende (!)* berekeningen van de Nederlandsche gezanten is opgevoerd, maar van alle terugbetaling (deswege) ontslagen te worden. Dit is geen vraagstuk van cijfers, maar van beginsel, en het wordt versterkt in de weigering door de beslissing van de conferentie, welke de oorspronkelijke bepaling ter betaling van de achterstallen, door de weigering van Nederland om het traktaat der 24 artikelen aan te nemen, met verklaring, dat Belgie ten volle geregtvaardigd is, deze achterstallen niet te betalen, ziende dat hetzelve gedrongen was het bedrag te bezigen, in de wettige verdediging van deszelfs grondgebied" — eene noodzakelijkheid, welke tot dusverre tegen den eisch bestaat? Bij de overweging van het onderwerp, voor zoo veel Belgie betreft, is onbetwistbaar eene groote zaak uitgemaakt, waarvan de meest uitkomende daadzaken zijn vermeld, als eene verstaanbare beschouwing van de hoofdpunten van het geschil. [Goed, als die beschouwing niet slechts van *eene* zijde op den voorgrond wierd gesteld; als men zich niet blind hield voor de voordeelen, door Belgie, door en tijdens de vereeniging genoten: niet opzettelijk zweeg van de baten, door Nederland bijgebragt, en omtrent welke men slechts de werken van den onbevooroordeelden Hogendorp heeft in te zien, om er zich van te overtuigen.]

Mengelingen.

MAGT DER REDE.

In het *Deensche* stedeken *Nyeköbing* heerschten angst en schrik. Rondom deszelfs muren hadden vijandelijke legerscharen, door nedergeslagen, en het vreedzame; door vlijt en nijverheid bloeijende stadje stond aan de vlammen prijs gegeven te worden, omdat het de overmatige brandschatting, welke de onbarmhartige vijand als losprijs vorderde, niet in staat was op te brengen. Het was juist zondag. De beangste burgers, die reeds twee jammervolle dagen onder plundering en afpersingen van allerlei aard hadden doorgebragt en nu nog het ergste te gemoet zagen, waren tot de godsdienstoefening in de kerk vergaderd, en smeekten den Albarmhartige om hulp en redding. De Proost Jessen, een van ijver voor kerk en vaderland gloeijend man, besteeg den kansel, en hield eene voor de omstandigheden allezins gepaste rede. Gedurende zijne predikatie werd hij aan den ingang der kerk eenige *Zweden* gewaar, welke hij aan hunne kleeding voor bevelhebbers van het vijandelijke leger herkende. Hij zag zijne medeburgers gebukt onder de rampen des oorlogs, in angst en wee als wegsmeltende, en nevens hen die menschen in wier hand heil en verderf lag, wier wenk hen kon gelukkig maken of vernietigen. Dit ontvlamde het ijvervuur in zijnen boezem, dit bezielde en bevleugelde zijne woorden, dat zij als zoo vele pijlen het hart troffen. Hij sprak van wreedheid en onderdrukking, van God, die langmoedig en ontfermend is, terwijl de menschen elkander onderling, als bloedgierige tijgers der woestijn, aanvallen en verscheuren. Hij schilderde dit tafereel met sterke kleuren, maar naar waarheid, zonder evenwel daarbij de behoedzaamheid uit het oog te verliezen, welke de omstandigheden vorderden. — De godsdienstoefening was ten einde, en de vrome leeraar naauwelijks te huis gekomen, of een ruiter bragt hem de aanzegging, dat een der bevelhebbers van het *Zweedsche* belegeringskorps hem wilde bezoeken en des middags zijn gast zijn. Jessen, nog warm van den ijver, met welken hij gesproken had, gaf ten antwoord, dat hij tot zijn maal niets bezat dan wat erwten en een stuk spek, het eenige, 't welk de *Zweedsche* soldaten hem overgelaten hadden, en dat dit wel geen geregt was, om er zoo hoog een' gast op te onthalen; dat hij derhalve voor de hem toegedachte eer moest bedanken. De met dit bescheid afgevaardigde bode had echter nog naauwelijks het vertrek verlaten, of de aangemelde trad reeds de woning binnen. »Zonder eenigen omslag of pligtpleging Heer Proost; gun mij heden uw gast te zijn. Slecht en regt! wat gij ook opdischt, is mij wel." Dit waren de woorden, met welke hij den huisheer begroette, en die geene verdere verontschuldiging of afwijzing gedoogden. Men ging dus zitten. Over tafel sprong het gesprek van het eene onderwerp op het andere, en reeds wilde Jessen, tegen het einde des maals, eene gunstige gelegenheid aangrijpen, om het onderhoud op den nood der stad en der burgers te wenden, en tot dezelver behoud andermaal het zijne te beproeven, toen de zelfgenoodigde gast met achtbaarheid het woord nam: »Uw stadje mag zich met zulk eenen predikant gelukwenschen," zeide hij; »zijn woord heeft gewigt, en zijne pijlen treffen het doel. Ik dacht uwe stad te verbranden, en — mij zijn hart en voornemen afgebrand. *Nyeköbing* blijve verschoond! Ik heb bevel gegeven, het niet meer als vijand te behandelen. Opdat echter niet buiten mijn' wil en weten gewelddadigheid gepleegd worde, zal de plaats sauvegarde bekomen. En gij, waardige leeraar, ontvang dit, als teeken mijner achting en erkentenis!" Met deze woorden maakte de krijgsman eene zware gouden keten met een groot medaillon, welke hij droeg, los, hing dezelve om de borst van den verbaasden leeraar en verdween. — Jessen's gast was niemand anders dan Koning Karel Gustaaf zelf.

GELD EN GEEN GELD.

Een humoristische Inval.

De wereld deelt zich in tweederlei soort van menschen; in menschen, die geld hebben, en in menschen, die geen geld hebben. Maar, eigenlijk zijn de laatsten in het geheel geene menschen, zij zijn namelijk of arme duivels, of engelen van geduld en zelfverzaking. Zonder geld, zonder tanden en zonder vrouw komen wij op de wereld, en zonder geld, zonder tanden en zonder vrouw gaan wij de wereld weder uit. Tot dat men deze krijgt, heeft men koorts, stuipen, pijnen en lijden van allerlei aard. Heeft men eenmaal tanden en vrouw, zoo doen zij ons menigmaal het geheele leven door zeer, en men moet zich somwijlen beiden laten uittrekken. Beide komen als van zelf, en behandelt men ze niet zeer zorgvuldig, zoo worde zij beide los; het *geld* daarentegen komt niet van zelf, en menigmaal gaat iemand uit de wereld zonder geld gehad te hebben. — Maar, wat is nu *geen geld?* — *Geen geld* is iets, waarvan alle leege zakken vol zijn, en hetwelk ieder, die niets in de handen heeft, met de vingers kan grijpen. *Geen geld* is het alibi van een wezen, hetwelk getuigen moest, dat wij op de wereld zijn. *Geen geld* is een consensueel ongemak, waaraan eene vooridurende obstructie der fortuin ons onderwerpt. *Geen geld* is eene stilzwijgende uitnoodiging der natuur, om schulden te maken. *Geen geld* is valsche schaamte onzer vingers, zoodat men gelooft dat zij geen twee kunnen tellen. *Geen geld* is het op water en brood zitten van onzen geest, te weten op het water der poëzij en op de broodstudiën der broodwinningen. *Geen geld* is eene expositie tot *in het geheel geen geld*, eene praepositie tot abstracte philosophie, en eene dispositie tot platonische liefde. *Geen geld* is een altoosdurend *abonnement-suspendu* onzer brieventasch. *Geen geld* is een aanhoudend niezen onzer zakken, waarbij de geheele wereld zegt: wel bekome het u! Niemand kan zonder geld iets tot stand brengen; slechts zanger en dichter zingen en dichten zonder geld. De dichter dicht zelfs eerst regt wanneer hij geen geld heeft hij dicht zelden, wanneer hij het heeft of krijgt.

KIESCHE VOORZORG.

Een gezelschap van den eersten rang bezigtigde den vorstelijken juweelenschat te ***. Toen de bezigtiging geëindigd was, verzocht de opzigter, welke de aanwezigen had rondgeleid, hun, een oogenblik in het voorvertrek te vertoeven; en kort daarna verscheen hij weder met een' schotel vol tarwezemelen, in welke hij verzocht, dat men zoo goed wilde zijn, zich de handen te wasschen. Het gezelschap stond verbaasd, en vroeg lagchend naar de reden van zoo zonderling een verlangen. »Het is eene oude inrigting," zoo antwoordde de wellevende man; »zij is afkomstig van een voorval, dat hier vóór langen tijd »gebeurd is. Er was hier, namelijk, eens een »gezelschap van voorname lieden, en bezigtigde »het kabinet. Eene jonge dame, welke zich verbeeldde dat men haar niet gadesloeg, vond aan »een' zeer kostbaren ring zooveel welbehagen, »dat zij dien heimelijk wist weg te kapen. De »toenmalige Inspecteur wilde de eer dier jonge »dame niet prijs geven; hij bragt derhalve een' »schotel vol zemelen, verhaalde het gezelschap, »dat dit zemelwasschen een oud gebruik was, »en presenteerde den schotel een voor een aan »het gezelschap, maar het laatst aan de bedoelde »dame. Allen wieschen zich glimlagchend de »handen, ook de jonge juffer. Deze had den »wenk van den opzigter verstaan: zij liet, onder »het wasschen, den ring in de zemelen vallen, »en op deze wijs bleef voor het kabinet de ring, »aan de dame de eer, en aan den opzigter de »post behouden, dien hij voorzeker verloren zou »hebben, zoo de ring niet weder te regt gekomen »was." — Algemeen roemde men de kieschheid van den opzigter in der tijd, en wiesch zich, onder scherts en lagchen, de handen in de zemelen. De schotel kwam het laatst aan de jonge Gravin Y. Ook zij wiesch hare rozevingeren, terwijl een blos snel haar over de wangen schoot; hare lippen beefden en hare blanke handen sidderden. Maar niemand der aanwezigen had de plotselinge kleurwisseling op het gezigt der bekoorlijke Gravin bemerkt. Alleen de opzigter las in den blik, waarmede zij afscheid nam, beschaming en dank voor zijne sparing. Naauwelijks was hij alleen, of hij snelde naar den schotel, en in denzelven vond hij — den kroon-juweelring, dien zijn kiesch beleid gelukkig gered had. Sedert dien tijd worden de prachtige juweelen van dit kabinet aan vreemdelingen slechts onder glas vertoond.

Scheepstijdingen.

Binnengekomen.

Den 25sten November, Z. M. Brik van oorlog *PEGAZUS*, onder bevel van den Kapitein Luitenant ter Zee C. J. F. MEURER, van Curaçao hebbende 25 dagen reis.

Den 27sten, de Nederl. Schoener *Jeannette* Kapt. F. Mac George, van Berbice, hebbende 10 dagen reis; Passagiers: Mejufvrouwen Susan Koopman, Glasina Henrietta Galley met twee Kinderen en twee Bedienden en Susana William en een Bediende.

Uitgeklaard.

Den 27sten Nov., de Fransche Schoener *Aurore*, Kapt. M. Giaimo; naar Cayenne.

Idem de Engelsche Sloep *Sylph*, Kapt. J. G. Caple, naar Berbice.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.